

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/10177
Karar No : 2010/8419

Davacılar : 1- Hayri Erol Harbi

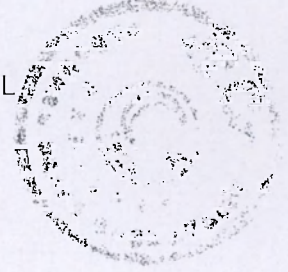
2- İsra Zeynep Harbi

Vekili : Av. Mehmet Akif Gültekin

Serasker Cad. No:33/5 Kadıköy/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza, B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Davanın Özeti : Bausch&Lomb Sağlık ve Optik Ürünleri Ticaret A.Ş. (Bausch&Lomb)'nin Harbi Optik Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti'ne mal vermeyi kesmek suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığından bahisle yapılan şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 05.04.2007 tarih ve 07-30/302-115 sayılı kararının; şikâyetin konusunun Bausch&Lomb'un 2003 yılından itibaren rekabete aykırı davranışta bulunması yönünde olmasına karşın, Kurum tarafından incelemenin 2006 yılına yönelik olarak yapıldığı, Kurul kararında 2003, 2004 ve 2005 yıllarına yönelik olarak bir tespit bulunmadığı, kontakt lens ürünlerinin satışı konusunda söz sahibi olan hastanelerden şikâyete konu olan durumun araştırılmadığı, dolayısıyla Kurul kararının, zaman ve mekan konusunda eksik inceleme neticesinde tesis edildiği, bu piyasada "şifahi" mal siparişinin geçerli olduğu, sonraki yıllar için mal istenmemesi nedeninin, 2003 yılında yapılan başvurunun reddedilmesi olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Kurum tarafından yapılan araştırmalar sonunda, Bausch&Lomb firmasının, sadece "torik lens" ürününde lider konumda bulunduğu ve bu ürüne yönelik olarak hâkim durumda olduğunun kabulü halinde dahi, hâkim durumun kötüye kullanılması davranışının gerçekleşmediğinin saptanması üzerine şikâyetin reddine karar verildiği belirtilerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava dosyasının incelenmesinden; kontakt lens pazarında yoğun bir rekabetin bulunduğu, teşebbüslerin pazar paylarının birbirine yakın olduğu ve Bausch&Lomb tarafından yapıldığı ileri sürülen mal vermeyi kesme eyleminin, söz konusu teşebbüsün hâkim durumda bulunmaması nedeniyle, hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilemeyeceği anlaşıldığından, 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikâyetin reddi yolundaki davaya konu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Gülen AYDINOGLU'nun Düşüncesi : Dava, Bausch&Lomb Sağlık ve Optik Ürünleri Tic.A:Ş'nin kendilerine mal satmayı reddettiği iddiasına dayalı davacı şikâyet başvurusunun reddi yolundaki Rekabet Kurulu Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/10177
Karar No : 2010/8419

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un amacının, "mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu, Kanununun 1.maddesinde belirtilmiş olup; anılan Kanununun 6. maddesinde ise, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına veyahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş,

Maddeye göre, bir teşebbüsün hakim durum elde etmesi rekabet hukuku açısından sakıncalı görülmemekle birlikte, bu durumun rekabeti kısıtlamak, engellemek veya bozmak amacıyla veya bu etkiyi doğuracak şekilde kötüye kullanılması yasaklanmış bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin Bausch&Lomb Sağlık ve Optik Ürünleri Tic. A.Ş (B&L) 'nin kendilerine mal vermeyi reddettiği yolunda şikayet başvurusu üzerine düzenlenen ön araştırma raporunda, mal vermeyi reddetmenin Rekabet hukuku çerçevesinde ihlal olarak değerlendirilmesinin koşullarının olayda gerçekleşmediği, davacı şirketin 2003 yılından 2007 yılına kadar yazılı veya sözlü mal talebinde bulunmadığı, şikayet edilen teşebbüsün bazı müşterilere mal satarken bazılarına ürün vermeyi reddettiğine dair belgelerin bulunmadığı hususunun saptandığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, şikayet edilen şirketin ilgili piyasada rekabetin azalmasını amaçladığına yönelik tespitlerin mevcut olmadığı dolayısıyla adı geçen şirketin hakim durumunu kötüye kullandığından söz edilemeyeceği açık olup bu haliyle, davacı şikayet başvurusunda yer alan iddialar hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı yolunda verilen dava konusu kararda hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü;

Dava; Bausch&Lomb Sağlık ve Optik Ürünleri Ticaret A.Ş. (Bausch&Lomb)'nin Harbi Optik Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. (Harbi Optik)' ye mal vermeyi kesmek suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığından bahisle yapılan şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 05.04.2007 tarih ve 07-30/302-115 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, "Bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak" Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/10177
Karar No : 2010/8419

sayılmış; Kanun'un 3. maddesinde hâkim durum, "Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü" olarak tanımlanmış; Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde ise, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyahasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, maddenin (a-e) bentlerinde ise, kötüye kullanma hallerinin neler olduğu açıklanmıştır.

Dava ve işlem dosyasındaki bilgi ve belgelerin birlikte incelenmesinden; Bausch&Lomb'un Harbi Optik'e mal vermeyi kesmek suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığı yolundaki şikâyet hakkında yapılan önaraştırma neticesinde, herhangi bir teşebbüsün sağladığı imkanlardan yararlanmamanın, etkin rekabet yapısına sahip bir pazarda alıcıların önemli zararlara uğramasına neden olmayabileceği, ancak pazarda hâkim durumda bir teşebbüsün bulunması durumunda alıcıların bu zararlarının çok artabileceği, bu nedenle pazarda hâkim durumda olan bir işletme tarafından satış yapmanın reddedilmesi halinde, bu durumun ya da satıştan kaçınılmasının ardında yatan nedenlerin incelenmesi gerektiği, bu çerçevede Harbi Optik'e mal vermediği iddia edilen Bausch&Lomb'un hâkim durumda olup olmadığının önem arzettiği, Rekabet Kurumu raportörlerince, kontakt lens üreticisi teşebbüslerden kontakt lens pazarında toplam, kozmetik, sferik ve torik kontakt lens pazarlarında ayrı ayrı olmak üzere tahmini pazar paylarının bildirilmesinin talep edildiği, yapılan inceleme ve bilgi isteme yazılarına verilen cevaplardan, kontakt lens pazarında yoğun bir rekabetin bulunduğu, teşebbüslerin pazar paylarının birbirine yakın olduğu ve Kanun'un 3. maddesinde belirtilen hâkim durum tanımına göre mevcut pazar koşulları dikkate alındığında, Bausch&Lomb'un "kontakt lens" pazarında hâkim durumda olmadığı görüldüğü, Bausch&Lomb markasını doğrudan alamayan, farklı kanallardan aldığı Bausch&Lomb ürünlerinden elde edilen satış payı toplam satışlarında çok fazla bir yer oluşturmayan Lens Dünyası'nın Ankara'da en fazla perakende lens satışı yapan firma olmasının da, Bausch&Lomb'un hâkim durumda bulunmadığını destekler nitelikte olduğu, kontakt lens pazarının alt pazarlarına bakıldığında ise, Bausch&Lomb'un sadece "Torik lensler" alt pazarında rakiplerine göre daha güçlü bir pozisyonda olduğu, ancak bu gücün Bausch&Lomb'u hâkim duruma getirecek ölçüde bulunmadığı, pazarda güçlü rakiplerin yer aldığı, öte yandan Harbi Optik'in 2003 yılından şikâyet dilekçesinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği 11.01.2007 tarihine kadar Bausch&Lomb'den mal talebinde de bulunulmadığı, bu dört yıl boyunca Harbi Optik'in herhangi bir şekilde mal talebinde bulunmadığının gerek kendileri, gerekse Bausch&Lomb yetkilileri tarafından ifade edildiği, ayrıca mal vermeyi reddetme eyleminin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi için, ilgili piyasadaki rekabetin azalmasının amaçlanması ve mal vermeyi kesmek için makul bir sebebin olmaması da gerektiği, Harbi Optik'in 2006 yılı cirosuna bakıldığında, bu cironun çok büyük bir

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/10177
Karar No : 2010/8419

bölümünün kontakt lens satışından elde edildiği ve Harbi Optik'in bu ciro rakamına Bausch&Lomb ürünlerini satmadan, tamamen rakip ürünleri satarak ulaştığının görüldüğü, bu çerçevede Bausch&Lomb'un "torik lensler" alt pazarında hâkim durumda olduğu kabul edilse dahi, mal vermeyi kesme eyleminin, 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilmesi için gerekli koşulların oluşmadığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; kontakt lens pazarında yoğun bir rekabetin bulunduğu, teşebbüslerin pazar paylarının birbirine yakın olduğu ve Bausch&Lomb tarafından yapıldığı ileri sürülen mal vermeyi kesme eyleminin, söz konusu teşebbüsün hâkim durumda bulunmaması nedeniyle, hâkim durumun kötüye kullanılması sonucu doğurmayacağı anlaşıldığından, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Öte yandan; davacılar tarafından, Bausch&Lomb'un 2003 yılından itibaren rekabete aykırı davranışlarda bulunduğu yönünde şikâyet dilekçesi verdikleri halde Kurumun 2006 yılına yönelik olarak inceleme yaptığı, Kurul kararında 2003, 2004 ve 2005 yıllarına yönelik olarak bir tespit bulunmadığı ileri sürülmekte ise de, yukarıda da söz edildiği üzere, Bausch&Lomb'un davacıların belirttiği dönemlerde hâkim durumda olsa dahi, pazarın yapısı nedeniyle rakip ürünlerin mallarının satılması suretiyle teşebbüslerin faaliyetlerine devam edebileceğinin anlaşılması karşısında, davacıların bu iddiası ve diğer iddiaları yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 73,00-TL yargılama giderlerinin davacılar üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin istemi halinde davacılar iadesine, 13.12.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Uye	Uye	Uye	Uye
Faruk	Ali	Turan	Zümrüt	Gürsel
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	MEKİK

YARGILAMA GİDERLERİ

Toplam Harç : 47,00-TL
Posta Gideri : 26,00-TL
TOPLAM 73,00-TL

